

Avalent>Kohtuasja algatamine>Kus ja kuidas?>Kuidas algatada kohtuasja? Kuidas algatada kohtuasja?

Holland

1 Kas ma pean kindlasti kohtusse pöörduma või on ka muid võimalusi?

Ei, alati ei tule vaidluse lahendamiseks kohtusse pöörduda. Mõnikord on täiesti võimalik kasutada alternatiivseid vaidluste lahendamise viise.

2 Kas kohtusse pöördumiseks on määratud tähtaeg?

Jah, tavaliselt on, kuid kohtusse nõuete esitamise tähtajad on eri kohtuasjade puhul erinevad ja ühest vastust sellele küsimusele ei ole. Küsimuste korral tasub ühendust võtta advokaadi või õigusteenuste bürooga (*Juridisch Loket*) (<http://www.juridischloket.nl/>).

3 Kas ma pean pöörduma selle liikmesriigi kohtusse?

Üldjuhul kutsutakse kostja tema elukoha järgse liikmesriigi kohtusse.

4 Kui jah, siis millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis enese ja vastaspoole elukohast või muudest kohtualluvuse kriteeriumidest lähtuvalt pöörduma?

Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, peate pöörduma kostja elukoha järgsesse ringkonnakohtusse. Kui kostjal ei ole Madalmaades teadaolevat elukohta, on pädev ka tema tegeliku viibimiskoha järgne kohus. Seepärast peate välja selgitama, millisel aadressil ja millises Madalmaade kohalikus omavalitsuses kostja elab. Kui see on teada, saate **kohtute tööpiirkondade seadusest** (*Wet op de rechterlijke indeling*) järele vaadata, millises kohturingkonnas asjaomane elu- või viibimiskoht asub. Selle põhjal on võimalik kindlaks teha, millise ringkonnakohtu poole tuleb pöörduda.

5 Millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis pöörduma, arvestades hagi eset ja haghinda?

Vt vastus eelmisele küsimusele. Lisateavet selle kohta, millisesse kohtusse pöörduda, saab veebisaidilt rechtspraak.nl.

6 Kas ma võin ise hagi esitada või pean ma kasutama vahendajana advokaati?

Madalmaades kehtiva õiguspõhimõtte kohaselt peab kohtuvaidluse pooli tsiviil- ja kaubandusajades esindama advokaat. Seejuures ei ole vahet, kas tegemist on kohtukutsega algatatud menetluse, hagiavaldusega algatatud menetluse või lihtmenetluse, esialgse õiguskaitse kohaldamise menetluse või näiteks tagaselja toimunud menetlusega kohtusse ilmumata jätmise tõttu.

Erandiks on ainult kuni 25 000 euro suurused nõuded või kindlaksmääramata suurusega nõuded, kui on alust arvata, et nende väärtus ei ületa 25 000 eurot. Need nõuded kuuluvad ringkonnakohtu pädevusse ja pooled võivad end menetluses ise esindada. Pooled võivad saada abi ka teistelt isikutelt peale advokaatide, näiteks õigusnõustajalt või kohtutäiturilt.

Kui kohtuasi on seotud töölepingu, kollektiivlepingu, kollektiivlepingu üldiselt siduvaks tunnistatud sätte, valitsusametnike ennetähtaegselt pensionile jäämise raamlepingu seaduses (*Wet kaderregeling vat overheidspersoneel*) viidatud ennetähtaegselt pensionile jäämise kokkuleppe, agendilepingu, rendilepingu või kapitalirendi lepinguga, ei pea advokaati kasutama. Neis asjades ei ole nõude suurus seega oluline.

7 Kui ma soovin algatada kohtuasja, siis kellele ma oma hagiavalduse esitan: kohtu registratuuri, kantseleisse või muule haldusasutusele?

Kirjalikud dokumendid, millega saab menetluse algatada, tuleb edastada pädeva kohtu kantseleile. Seejuures tuleb arvestada kohtukutsega algatatavate ja hagiavaldusega algatatavate menetluste erinevust. Kohtukutsega algatatava menetluse korral toimetatakse kohtukutse kätte kõigepealt kostjale ja registreeritakse seejärel kohtukantseleis. Mõlemad toimingud peab tegema kohtutäitur. Pärast seda toimub menetlus kohtuistungil läbivaatamisele tulevate kohtuasjade nimekirja alusel. Hagiavaldusega algatatava menetluse korral esitatakse hagiavaldus otse kohtukantseleile ja ülejäänud menetlust toimetatakse samuti pädeva kohtu kantselei kaudu. Vt ka teabeleht „Dokumentide kätetoimetamine“.

Eespool kirjeldatud menetlus muutub eelseisvatel aastatel, kui jõustub (kohustuslikku) elektroonilist menetlust käsitlev õigusakt. Seda õigusakti hakatakse kohaldama järk-järgult 2017.–2021. aastal. Lõpuks muutub elektrooniline menetlus kohustuslikuks kõikides asjades, milles on kohustuslik kasutada kohtus enda esindamiseks advokaati. Need asjad algavad siis alati menetlust algatava dokumendi (*procecinleiding*) esitamisega kohtusüsteemi (*Rechtsspraak*) veebiportaali või kohtusüsteemi ja advokaadi vahelise süsteemilingi kaudu. Vt ka teabeleht „Automaatne töötlemine“.

8 Mis keeles võin ma hagiavalduse esitada? Kas ma saan seda suuliselt teha või peab see olema kirjalikus vormis? Kas ma võin selle saata faksiga või elektronpostiga?

Madalmaades on ametlik kohtumenetluse keel hollandi keel. See tähendab, et menetlust algatav kohtukutse või (kirjalik) hagiavaldus peab olema koostatud hollandi keeles. Erandina võib Friisimaa provintsis asuvas kohtus menetletava kohtuasja menetlusdokumendid koostada friisi keeles.

Dokumendid võib kohaliku kohtu kantseleisse esitada ka faksi teel. Faksitud dokumendid, mis jõuavad kohtukantseleisse enne dokumentide esitamise viimase päeva kella 24.00, arvatakse tähtajaks esitatuks. On ka erand: perekonnaasjades esitatud hagiavaldusi ei aktsepteerita, kui need on saadetud faksiga. Dokumente ei saa esitada e-posti teel. Elektrooniline menetlus võetakse kõikides tsiviil- ja haldusajades järk-järgult kasutusele 2017.–2021. aastal. Kui elektrooniline menetlus on asjaomast liiki kohtuasja suhtes jõustunud, saab hagiavalduse kohtule esitada elektrooniliselt kohtusüsteemi veebiportaali kaudu.

9 Kas hagiavalduse esitamiseks on eraldi vorm või kui ei, siis kuidas pean ma oma avalduse vormistama? Milliseid andmeid peab hagiavaldus sisaldama?

Seaduses on sätestatud erinõuded menetlust algatava kohtukutse või (kirjaliku) hagiavalduse sisule. Uue elektroonilist menetlust võimaldava õigusakti kohaselt jääb menetluse algatamiseks ainult üks võimalus. Seda õigusakti hakatakse järk-järgult kohaldama 2017. septembrist kuni 2021. aastani. Lisateave: [riiklikud menetlusnormid, mis käsitlevad kohtusse kutsumist tsiviilkohtumenetluses](#) (*Landelijk Procesreglement voor civiele dagvaardingen bij de rechtbanken*) (vt *Rechtbanken* (ringkonnakohtud), *Handel* (kaubandus)) ja [menetlusnormid, mis käsitlevad hagiavalduste algatatud menetlusi tsiviil- ja kaubandusajades / lihtmenetlusi](#) (*Procesreglement voor verzoekschriftenprocedure sector civiel handel/voorzieningenrechter*)

Kohtukutsega algatatavad menetlused

Kohtukutsega algatatava menetluse korral toimetab kohtutäitur kohtukutse kõigepealt kostjale kätte ja seejärel registreerib selle kohtukantseleis. Kohtukutse peab sisaldama hageja nime, hagi eset, kostja nime, hagi alust ja dokumentaalsete tõendite loetelu, millele hagi tugineb. Kohtukutses märgitakse ka kohtuistungiku kuupäev ja asja menetlev kohus.

Toimik peab sisaldama järgmisi dokumente:

- 1) kohtukutse originaal;
- 2) kui kohtukutse tuleb kätte toimetada välisriigis, siis algdokumendid, mis tõendavad, et seda on tehtud nõuetekohaselt;

- 3) riigi õigusabi saamist või sissetulekut tõendav dokument või riigi õigusabi saamise taotluse või sissetulekut tõendava dokumendi ära kirja;
- 4) kostja elukohta tõendav dokument;
- 5) asitõendid (dokumendid), millele kavatsetakse menetluses tugineda;
- 6) teave selle kohta, kas enne menetlust on toimunud lepitusmenetlus, ja allpool loetletud juhtudel ka järgmiste dokumentide ära kirjad:
- 7) arestimiskulude hüvitamise taotluse korral arestimisdokumentide ära kirjad;
- 8) asja üleandmise korral üleandmismäärus ja enne seda esitatud dokumendid;
- 9) kui kohtukutse tuleb avaldada võõrkeeles või tõlkida võõrkeelde, siis dokumendid, mis tõendavad, et seda on tehtud.

Hagiavaldusega algatatavad menetlused

Hagiavaldusega algatava menetluse korral esitatakse hagiavaldus otse kohtu kantseleisse ja ülejäänud menetlust toimetatakse samuti pädeva kohtu kantselei kaudu.

Toimik peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) hageja eesnimed, perekonnanimi ja elukoht või kui tema elukoht ei ole Madalmaades, siis tema tegelik viibimiskoht, ning
- 2) kostja ja iga huvitatud isiku nimi, aadress, elukoht või kui tema elukoht ei ole Madalmaades, siis tema tegelik viibimiskoht, niivõrd kui see on hagejale teada, ning
- 3) hagi selge kirjeldus ja selle alus, sealhulgas kohtualluvuse alused, ning
- 4) asjaga tegelema määratud advokaadi nimi ja telefoninumber.

Menetluspool, kes tugineb kohtukutses, kirjalikus hagiavalduses või seisukohas mis tahes dokumentidele, peab lisama selle dokumendi ära kirja.

10 Kas ma pean tasuma riigilõivu? Kui jah, siis millal? Kas ma pean algusest peale tasuma advokaadikuludid?

Kohtusse pöördumisel tuleb tasuda riigilõiv. Selle suurus sõltub vaidluse esemest ja hinnast. Tegelikult tasub advokaat selle summa sageli Teie eest ja nõuab selle hiljem Teilt sisse. Kui menetlusse on vaja kaasata ekspert (nt audiitor, meditsiinieksperit või tehniline ekspert), mõistab kohus sellega kaasnenud kulud lõpuks välja kohtuvaidluse kaotanud poolelt, kui ta ei otsusta teisiti (nt perekonnaasjades, milles kulud kannab tavaliselt pool, kellel on need tekkinud). Sama kehtib ka tunnistajate või muude tõenditega seotud kulude kohta.

Advokaadid küsivad oma töö eest tasu tunnihinna alusel (koos käibemaksuga või ilma käibemaksuta), välja arvatud juhul, kui isikul on õigus saada riigi õigusabi (vt ka 11. küsimus). Advokaaditasud ei ole Madalmaades põhimõtteliselt fikseeritud. Soovitav on oma advokaadilt või Madalmaade advokatuurilt (*Nederlandse orde van Advocaten*) selle kohta aegsasti teavet küsida. Enamik advokaate nõuab ettemaksu ning deklareerib hiljem menetluse käigus tehtud töö ja esitab seejärel lõpparve.

11 Kas ma saan taotleda menetlusabi?

Madalmaades on võimalik saada riigilt õigusabi. Igaüks, kes vajab õigusnõustamist, kuid ei saa seda endale lubada, võib õigusabikulude katmiseks toetust taotleda. Õigusabinõukogu (*Raad voor rechtsbijstand*) tasub sel juhul osa advokaadikuludest, ülejäänud jääb riigi õigusabi saanud isiku kanda. Toetuse saamine sõltub taotleja majanduslikust olukorrast. Õigusabinõukogule esitab taotluse advokaat. Abikõlblikkuse kriteeriumid on avaldatud õigusabinõukogu veebisaidil (<http://www.rvr.org>).

12 Mis ajast loetakse minu hagiavaldus ametlikult esitatuks? Kas ma saan ametiasutuselt tagasisidet või kinnituse selle kohta, et minu hagiavaldus on nõuetekohaselt vormistatud?

Kohtukutsega algatava menetluse puhul arvatakse kohtuasi algatatuks kohtukutse kuupäevast alates. Hageja esitab kohtukutse kohtukantseleisse hiljemalt kohtukantselei viimasel tööpäeval enne kohtukutses märgitud läbivaatamisele tulevate kohtuasjade nimekirja kuupäeva (kohtuistungiks määratud kuupäeva). Kohtusekretär lisab kohtuasja ainukohtuniku läbivaatamisele tulevate kohtuasjade nimekirja.

Kohtuasja algatamine aegub, kui kohtukutset ei ole nimetatud tähtajaks kohtukantseleisse esitatud, välja arvatud juhul, kui kahe nädala jooksul alates kohtukutses märgitud läbivaatamisele tulevate kohtuasjade nimekirja kuupäevast väljastatakse kehtiv parandatud kohtukutse.

Hagiavaldusega algatava menetluse puhul arvatakse kohtuasi algatatuks, kui hagiavaldus on laekunud kohtukantseleisse.

Üldiselt ei saadeta dokumendi nõuetekohase esitamise kohta kinnitust. Kui kohtukutses on kohtukutsega algatava menetluse korral puudusi, antakse hagejale mõnikord võimalus puudused kõrvaldada. Sama kehtib hagiavaldusega algatava menetluse kohta. Kohtukantselei ei ole siiski kohustatud seda võimalust pakkuma.

Neis menetlustes, mis tuleb toimetada elektrooniliselt, koostab elektrooniline süsteem kättesaamise kinnituse, mis lisatakse elektroonilise kohtutoimikusse. Pooled saavad dokumentidega igal ajal elektrooniliselt tutvuda.

13 Kas mulle antakse täpset informatsiooni järgnevate sammude kohta (nt kostja vastuse esitamise tähtaeg)?

Kohtukantselei ei saa kohe pärast menetluse algatamist menetluse ajakava kohta täpset teavet anda. Loomulikult teavitatakse Teid sellest, millal Teie asja lõpuks arutama hakatakse. Üldiselt oskab advokaat või kohtukantselei umbes öelda, millal Teie asi arutusele tuleb, kuid õigust sellist teavet saada ei ole.

Viimati uuendatud: 02/01/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkevõrsioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.